

Venturia canescens, indicator voor voorraadaantasters

Hoe voelt het om in de huid van een ander te kruipen? Ikzelf doe het dagelijks, meestal in die van een koe of schaap. Ik draag ze als schoenen of als jas, de originele eigenaar is al dood. Er zijn echter dieren die letterlijk in de huid van andere kruipen om te kunnen groeien, zelfs in die van levende dieren. De sluipwesp *Venturia canescens* (Gravenhorst) is hier een mooi voorbeeld van.

De meelmot (*Ephestia kuehniella* Zeller) is een klein motje dat voor grote problemen zorgt. In Midden-Amerika leven de larven van deze grauwe gekleurde, 14 mm lange mot oorspronkelijk vrij onder de schors van bomen en in afgevallen, verdroogde vruchten. In de loop van de tijd is ze echter gaan leven in de voorraad van plantaardige herkomst en komt ze door het transport van deze voorraden overal op de wereld voor. Meelmotten leven van allerlei gewassen en producten, zoals graan, rogge, haver, gerst, maïs, rijst, chocolade, gedroogde vruchten, cacao-bonen, enzovoorts, enzovoorts.

Motten matten

Zodra ze uit het ei kruipen, produceren de larven een spinsel waarmee ze voedingswaren aan elkaar kleven. Aangezien ze dit doen tot ze verpoppen, kan er een mat van spinsel ontstaan waarbij een aanzienlijk deel van de voorraad aan elkaar gekleefd zit. Daarnaast maken deze matten de uitwisseling van vocht met de omgeving onmogelijk, waardoor zich schimmels kunnen ontwikkelen die het product verder aantasten. Dit maakt de verkoop van het product onmogelijk. Bovendien zorgt het spinsel in verwerkingsbedrijven voor verstoppingen in de machinerie.

Na vier of vijf vervellingen verpoppen de larven in een gesponnen coconnetje, waarna een motje uitsluit bomvol nieuwe eieren of genoeg zaad om deze eitjes te bevruchten. Deze worden gelegd in het product en nieuwe larfjes worden geboren. Nu is het zo, dat de kleine larfjes producten uitscheiden via kliertjes. Deze producten kunnen worden opgevangen door een vrouwelijke *Venturia canescens*, een soort van de familie van echte sluipwespen (*Ichneumonidae*). Het vrouwtje gebruikt deze vervolgens om de jongste larven mee op te sporen en daar, middels haar lange legbuis, een eitje in te leggen.

Gastvrijheid ten top

De rups van de mot ontwikkelt zich ondertussen gewoon verder (en verpest nog steeds de voorraden van mensen), maar op het moment dat de rups in het vijfde larvenstadium een cocon heeft gemaakt, wordt ze gedood door de parasitaire larve die zich in haar lichaam aan het ontwikkelen is. Er kruipt dus geen motje meer uit bomvol eieren of met genoeg zaad om deze eieren te bevruchten. Vervolgens verpopt de larve van de sluipwesp in de cocon die is gebouwd door de mottenlarve. Bedankt voor uw gastvrijheid!

Na het uitkruipen van de volwassen sluipwesp gaat ze (er worden bijna alleen vrouwtjes geboren die zich maagdelijk voortplanten) direct op zoek naar jonge mottenlarfjes om haar eieren in te leggen. Tref je een soort als deze aan, dan is de kans zeer groot dat je voorraden worden aangetast door larven van motjes als de meelmot! Een mooi voorbeeld van hoe een biologische vijand van voorraadaantasters een indicator kan zijn van problemen in je voorraad. Een prachtig voorbeeld! Behalve als je zelf een voorraadaantastende mottenrups bent natuurlijk...

Bron foto: Vorratsschädline im getreide. Aussehen, Biologie, Schadbild, Bekämpfung. Christoph Reichmuth. Verlag Th. Mann, Gelsenkirchen.